

Samenvatting : Voorontwerp Rijksinpassingsplan Zuid-West 380 kV Oost

Het Rijksinpassingsplan (RIP) Zuid-West 380 kV Oost is op 25 februari j.l. in het kader van het vooroverleg aan zowel GS als PS voorgelegd. Uit artikel 3.28 Wet ruimtelijke ordening volgt : *'Indien sprake is van nationale belangen kan Onze Minister, de gemeenteraad en provinciale staten gehoord voor de daarbij betrokken gronden een inpassingsplan vaststellen. Het horen van de gemeenteraad en provinciale staten kan worden gecombineerd met het overleg, bedoeld in artikel 3.3.1. Besluit ruimtelijke ordening'*. Deze notitie betreft een beknopte samenvatting van dit plan.

Aanleiding

Nederland beschikt over een hoogwaardig elektriciteitsnetwerk bestaande uit een ring van 380 kV hoogspanningsverbindingen, waarop de 150 kV verbindingen op af takken.

Om in de toekomst te kunnen blijven voldoen aan de wettelijke eisen voor leveringszekerheid van elektriciteit is er de noodzaak tot uitbreiding van het bestaande elektriciteitsnetwerk.

Omdat de energiesector sterk in beweging is, met de toename van hernieuwbare energie (wind en zon) en grensoverschrijdend elektriciteitstransport neemt de druk op de bestaande verbindingen toe. Knelpunten die kunnen ontstaan in het transport van de energie naar het achterland bij onderhoud aan het net en import van elektriciteit vanuit België moeten voorkomen worden.

Eén van de projecten die hieraan moeten bijdragen is de hoogspanningsverbinding 380 kV tussen Rilland en Tilburg. De oplossing hiervoor is de aanleg van de hoogspanningsverbinding 380 kV in Zeeland tot Rilland en in Brabant van Rilland tot Tilburg, met daar ook het hoogspanningsstation. Het deel Zeeland tot Rilland (RIP Zuid-West 380 kV West) is al in uitvoeringsfase.

Inhoud

Het RIP Zuid-West 380 kV Oost bestaat uit het tracé (ca. 78 km lang) tussen Rilland en Tilburg (vernieuwing en uitbreiding van capaciteit) en daarnaast uit de volgende onderdelen:

- De aansluiting van de bestaande 150kV hoogspanningsverbindingen op de 150 kV stations
- De aanpassing van de bestaande 150kV stations
- Tijdelijke verbindingen (gedurende de aanleg van definitieve tracé).
- Het ruimtebeslag van de werkzaamheden en het beheer en het onderhoud.

De nieuwe 380 kV verbinding wordt op verschillende delen van het tracé gecombineerd met een bestaande 150 kV verbinding in één mast. Hierdoor kunnen de bestaande verbindingen worden verwijderd.

De hoogspanningsverbinding 380 kV wordt aangesloten op het hoogspanningsstation ten noorden van Tilburg. Het RIP voor het hoogspanningsstation ten noorden van Tilburg, waarop de 380 kV hoogspanningsverbinding moet aansluiten, is in het kader van het voorontwerp afgelopen zomer 2020 afzonderlijk in procedure gebracht, omdat de bestaande knelpunten ter plaatse hiertoe noopten. Het ontwerp van dit RIP zal naar verwachting eind mei/begin juni 2021 in procedure worden gebracht.

Proces RIP Zuid-West 380 kV Oost

Onderhavig schema geeft een weergave van het doorlopen proces. Dit schema komt uit het Projectboek 4 (dit zijn de documenten die in het kader van de ambtelijke vooroverlegfase met de provincie zijn uitgewisseld).

Processchema uit Projectboek 4

Mei 2009	Voornemen Ministers nieuwe verbinding Borsele - Tilburg
Najaar 2009	Ontwerp eerste tracé-alternatieven

Maart 2011	Keuze Voorkeursalternatief door minister (VKA) 2011
2012 - 2014	Technische uitwerking VKA 2011
Mei 2014	Splitsing Zuid-West 380 kV west (Zeeland) en Zuid-West 380 kV oost (Brabant)
Augustus 2014	Heroverweging minister VKA 2011
Februari 2015	Verzoek minister aan regio voor alternatieven
Augustus 2015	Aanbieding alternatieven van samenwerkende overheden, instanties en bewoners(groepen) in de regio
2016 - 2017	Uitwerking en onderzoek tracévarianten en alternatieven
Maart 2017	Presentatie geactualiseerde varianten (Paars, Blauw, Rood en Geel) en MMA 2017
Mei 2017	Advies samenwerkende overheden over varianten en Voorgenomen Tracé
Juli 2017	Vaststelling Voorgenomen Tracé door Minister
September 2017	Vorbereidingsbesluit Zuid-West 380 kV oost (een voorbereidingsbesluit wordt genomen voor een periode van 1 jaar, in het kader van het project is elk jaar een verlenging van dit voorbereidingsbesluit genomen)
December 2017 - april 2019	Uitwerking Voorgenomen Tracé in uitwerkingsgebieden
Juni 2019	Advies samenwerkende overheden over uitwerkingsgebieden
September 2019	VKA 2019 door Minister
Februari 2020	Nadere uitwerking locaties Bergen op Zoom en Zevenbergschen Hoek en besluit masttypen
Eind 2020/begin 2021	Invulling VKA2020

Op onderstaande afbeelding is het VKA 2020 opgenomen.

Uitwerking en onderzoek tracé-keuze en MER

Er heeft een zorgvuldig en langdurig planproces plaats gevonden voor het afwegen van alternatieven en het komen tot een keuze voor het voorkeursalternatief. Daarbij is sprake geweest van een uitgebreide omgevingsdialog in samenwerking met het Ministerie van EZK, de provincie, de Samenwerkende overheden (SO), Rijkswaterstaat, waterschappen, buisleidingeigenaren en omwonenden.

Uiteindelijk heeft de minister van Economische zaken in juli 2017 het voorkeursalternatief (VKA) van de Samenwerkende overheden overgenomen.

Dit planproces heeft geleid tot het Advies van de SO aan de minister (juni 2019) en vervolgens de keuze van de minister voor het VKA in september 2019.

Gedurende dit proces is het tracé bestaande uit 4 deelgebieden (Rilland-Roosendaal, Roosendaal-Moerdijk, Moerdijk-Geertruidenberg en Geertruidenberg-Tilburg) per gemeente uitgewerkt op gebiedsniveau.

Bij de uitwerking in deelgebieden is zoveel mogelijk rekening gehouden met de landschappelijke inpassing en natuur, met het doel om te komen tot een zorgvuldige inpassing en zorg te dragen voor het versterken van de omgevingskwaliteit. Hierbij en ten aanzien van de tracékeuze zijn steeds enkele principes leidend geweest: zorg voor bundeling met bestaande 150 kV verbindingen, zorg met bundeling bovenregionale infrastructuur en vaarwegen, het ontzien van het landschap en de natuur en de woonomgeving.

In het kader van het MER is uitgebreid onderzoek gedaan naar de milieugevolgen van de verschillende alternatieven voor de 380 kV hoogspanningsverbinding van Rilland tot aan Tilburg. Na de variantenafweging in het MER zijn voor verschillende onderdelen nadere onderzoeken uitgevoerd naar de effecten en inpassing van het gekozen tracé.

De volgende thema's zijn onderzocht: de gevolgen voor gevoelige bestemmingen (magneetveldzonerings), landschap en cultuurhistorie, natuur (NNB en Natura 2000), water, bodem, archeologie (aardkundige waarden), geluid en externe veiligheid.

Binnen de nieuwe verbinding komen gevoelige objecten (bestaande woningen) binnen de indicatieve magneetveldzone te liggen. Tennet zal een aanbod doen voor de aankoop van huis, tuin of erf en zal voorzien in schadeloosstelling.

De gevolgen van het landschap zijn gedurende het proces steeds gewogen en in beeld gebracht en mede op grond daarvan zijn keuzes gemaakt en is het Landschapsplan uitgewerkt.

Dit Landschapsplan heeft ten doel de effecten van de hoogspanningsverbinding te mitigeren en te compenseren (natuurcompensatie).

Voor het areaalverlies van natuur zal natuurcompensatie plaats moeten vinden. Voor draadslachtoffers en vleermuizen zullen nadere mitigerende maatregelen getroffen moeten worden.

Het Rijksinpassingsplan zal gepaard gaan met een Landschapsplan en natuurcompensatie.

Specifieke oplossingen per deelgebied

Na het vaststellen van het VKA door de minister in september 2019 zijn in enkele deelgebieden, in opdracht van de minister, specifieke oplossingen uitgewerkt en zijn er nog aandachtspunten tegen het licht gehouden.

Uitwerkingsgebied Bergen op Zoom

Zo worden natuur en landschap gespaard met de ondergrondse verkabeling (ca. 10 km) vanaf het knooppunt Markiezaat tot het oosten van Bergen op Zoom dit om de Brabantse Wal te sparen (het tracédeel Rilland-Roosendaal). De provincie heeft hierin het voortraject een rol gespeeld.

Zevenbergschen Hoek

Voor het deelgebied Zevenbergschen Hoek is door de minister verzocht om nadere uitwerking van ('extra' bijdragen van Tennet) oplossingen voor de gevoelige bestemmingen in het gebied van Kattenkraam, in de magneetveldzone van het gekozen tracé. Om die bijdragen concreet vorm te geven concreet werkt Tennet in een gezamenlijk traject met gemeente, waar het Rijk en provincie in meedenken. Daarbij wordt in het kader van een visie op het gebied gedacht aan verplaatsing van woningen en agrarische bedrijven in de nabijheid van hetzelfde gebied. Eventueel komt versterking van de omgevingskwaliteit op het terrein van landschapsontwikkeling of leefomgeving ook aan de orde.

Masttype

De samenwerkende overheden hebben de minister gevraagd onderzoek te doen naar en te kiezen voor een masttype, welke qua functionaliteit, technische bruikbaarheid en landschappelijke aanvaardbaarheid zo optimaal mogelijk is. Dit heeft geleid tot de ontwikkeling van de Moldaumast.

Bosroute Loon op Zand

Het tracédeel bij Loon op Zand is vanwege de aanwezigheid van stuifduinen (waarbij een nader ecologisch onderzoek is uitgevoerd) en om rekening te houden met de bewoners, aan de oostzijde van de bosroute aangepast, waarbij met zowel bewoners, gemeente en natuurmonumenten overeenstemming is bereikt.

Borchwerf

Bewoners bij Borchwerf hebben om aanpassing gevraagd van het tracé bij bedrijventerrein Borchwerf in de gemeente Roosendaal. Dit heeft niet geleid tot aanpassing van het tracé.

